

uresničijo svojo staro željo, zvariti v državnem zboru zvezo (blok) nemških poslancev, v kateri bi bili: Nationalverband, krščanski socialci, nemški socialni demokratje in nekateri nemški divjaki. Dne 22. jun. je imel nemški Nationalverband (zveza nemškonacionalnih in liberalnih poslancev) skupno sejo, v kateri se je sklenilo, naj se deluje na to, da se združijo vse nemške stranke k enotnemu postopanju. Sicer pa se opaža, da se v mišljenju nemških strank in voditeljev izvršuje nekak preobrat na boljše. Nemški listi, ki so nekdanj na vsa usta naznanjali svetu, da Avstrija ne more izhajati brez nemškega državnega jezika in brez izpolnitve drugih nemških zahtev, sedaj že ubirajo strune v melodijo sporazuma med avstrijskimi narodnostmi in notranjega miru. Tudi pri njih začenja prodirati demokratična misel, da ne gre kakšnemu narodu vsiljevati politične bodočnosti, katere narod ne mara, temveč da se morajo vpoštevati upravičene želje vsakega naroda po svobodi, enakopravnosti in možnosti napredovanja. Tako se pripravljata tudi med nemškimi strankami spoznanje, da je bodočnost Avstrije ne v nadvladju enega naroda nad drugimi, marveč v medsebojnem sporazumu, ki temelji na pravičnosti do vseh in na enakopravnosti vseh. Krščanski socialci so predvsem poklicani, da med nemškimi strankami širijo in utrjujejo to edino pravo avstrijsko pojmovanje. Tirolski krščansko-socialni poslanci so že sklenili, da ne marajo skoz drn in strniti z nemškimi liberalci in nacionalci ter da iz načelnih razlogov ne vstopijo v uameravani nemški blok. Če bi vsi krščanski socialci se bili že prej zavedali svoje naloge in svojega političnega poklica, ki jim ga narekuje njihov krščanski program, bi ne bili šli pod vodstvo Wolfa in bi tudi izostalo mnogo političnih neprilik in iznenadenj.

Državni zbor.

Maribor, 26. junija.

Za petek, dne 22. junija, je bila določena seja državnega zbora. Prišlo bi se naj drugo čitanje začasnega proračuna. Predsednik dr. Gross pa je prečital pismo, ki mu ga je poslal ministrski predsednik grof Klam-Martinič in v katerem naznanja, da je cesar sprejel odstop njegovega ministrstva. Ko je dr. Gross prečital pismo, je predlagal, naj se seja preloži do torka, dne 26. julija. Predlog je bil sprejet.

V soboto, dne 23. junija, ob 5. uri popoldne, se je v navzočnosti novega ministrskega predsednika viteza Seidlerja vršilo posvetovanje klubovih načelnikov. Ministrski predsednik je imel kratek nagovor, v katerem je naglašal, da je nova vlada le začasna in prehodna ter da se bo pozneje, ko izvrši svojo omejeno nalogo, nadomestila s parlamentarno vlado. Prosil je podporo strank pri težki nalogi. Načelniki strank so vzeli izjave ministrskega predsednika na znanje. Sklenjeno je bilo, da naj se konča v torek 2. in 3. čitanje provizorija. Priglasenih je 13 govornikov za in 21 proti, vendar naj se stranke po oddaji kratkih izjav omeje. V sredo naj se reši predloga o podaljšanju mandatov. Odgovoritev preko poletja ni v načrtu. Seje zbornice bi trajale do 10. julija. Kdaj bodo zborovale delegacije, še ni znano. Ko bo imela zbornica odmor, bodo zborovali odseki.

V nedeljo, dne 24. junija, zjutraj je novi ministrski predsednik dr. vitez Seidler, predno se je po-

dal v Baden, da položi prisego v cesarjeve roke, zopet prišel v parlament ter se je posvetoval z zastopniki raznih strank. Nastop novega ministrskega predsednika napravljaja na poslance prav ugoden utis. Listi naglašajo, da bodo sedaj za proračun glasovali razun Cehov in socialnih demokratov najbrž vsi klubi in bodo torej državne potrebsčine dovoljene z veliko večino.

Načrt za zasedanje državnega zbora bo baje edeslej sledeči:

V torek, dne 26. junija, se reši začasni proračun;

v sredo, dne 27. junija, se podaljšajo državno-zborski poslanski mandati;

v četrtek, dne 28. junija, se bo vršilo prvo čitanje zakonske predloge o davku na vojni dobiček, nato se bo predlog odkazal finančnemu odseku;

v torek, dne 3. julija, bodo v večerni seji volitve v delegacije;

v sredo, dne 4. julija, se bo vršilo drugo in tretje čitanje zakonskega predloga o davku na vojni dobiček.

S tem bi bilo predpoletno zasedanje zbornice končano. Meseca julija in avgusta bodo po teden zborovali odseki.

Kakor izvemo, se bodo slovenski poslanci te dni v zbornici zavzemali za razne važne zadeve našega slovenskega kmetskega prebivalstva.

Naše žrtve za domovino.

Zalostno poročilo je došlo v župnijo Sv. Jakob v Slov. gor., da je od izdajalske mine bil zadel vrl mladenič Jožef Sinič. Rajni se je bojeval čez leto dni proti verolomnemu Lahu. V nežni mladosti, še le 23 let star, je šel uživati boljše, zaslužno plačilo.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam pišejo: Domovini na oltar so položili svoje mlado življenje v mesecu maju Janez Peklari, posestnik na Sčavnici; padel je dne 15. maja tam ob Soči. Zapuščena dva mali dekletci, ženo in stariše, in dva brata-vojaka. Simon Vakaj iz Ihove, umrl je v bolnišnici blizu Dunaja dne 21. maja, zapuščena starša, sestra, in štiri brate. — Janez Kurbos, posestnikov sin od Sv. Benedikta; zapuščena starša, dve sestri in dva brata-vojaka. Ljubi Bog, tolaži zapuščene starše, sestre, brate in sorodnike, in bodi malim sirotam Deklarjevimi dobri in usmiljeni oče. Janez Kurbos je bil odlikovan s srebrno svetinjo, upajmo, da jim je Kraljica majnika izprosila pri večnem sodniku vsem najlepše odlikovanje v nebesih! Sree Jezusovo pa nam vsem poplačaj te velike žrtve.

Zivljenje za domovino je dal dne 26. maja 22-letni mladenič Jožef Miško, edini posestniški sin iz Sentovca pri Slov. Bistrici. Prideljen je bil k napadalni patrulji, kjer mu je sovražna granata uničila življenje. Bil je postaven in pošten slovenski fant vesele narave. Vse ga je rado imelo, in vsak, ki ga je poznal, žaluje za njim. Nepozabljen Ti spomin!

Prišlo je pretresljivo poročilo, da je dne 7. junija padel, zadel od sovražne granate, na Južnem Tirolskem, izvršujoč svoja službena opravila, vrl vojak, c. kr. računski narednik I. razreda Jos. Magdič, doma iz C v e n a pri L j u t o m e r u. Blagi pokojnik je bil junak. To izpričuje pohvalno pismo naj-

V tem času sem lazil po ulicah in zašel nekega predpoldne prvič in menda zadnjič v židovsko sinagogo (molilnico). Vrtar mi ni branil vstopa gotovo v trdem prepričanju, da sem tudi jaz Abrahamove veroizpovedi, ker imam precej zaključkan nos. — Kratkotomalo, zmuzal sem se v svetišče in stal na sredini molilnice med samimi strogovernimi židi.

Sinagoga je bila lična stavba z mogočno kupolo. Notranjščino je delila lesena, izrezljana, visoka ograja v dva dela. Na levi strani od vhoda so tičale za pregrajo ženske z otroci. Otročad je vikala v vseh mogočih glasovih; ženske pa so šumljale kot čebele in polukavale skozi luknjice ograje na desno stran, kjer so bili zbrani sami dolgoobračati Zidje v črnih, dopetnih kaftanih.

Preko glave so imeli potegnjene belo-črne molilne plašče, na sredini čela privezane kockaste, črne tablice (v teh tablicah je baje 10 zapovedi), krog levica pa so si ovijali črne jermene. Mustačasti kot pošasti, oblečeni kot čarovniki, so držali vsi odprte debele knjige, moleči iz njih momljajoč v globokih priklonih. Otroški cvik in ženski šepet na levici; na desnici egiptovski čarovniji podobni prizori...

Mraz me je spreletel pri tem pogledu. Moleči Zidje so me pogledovali po strani ter namigavali nekako skrivnostno drug drugemu. Oddrsal je eden v smeri proti omari v kotu ter se mi je približal z molilnim plaščem, z načelno tablico, jermenom in knjigo. Pošasti vsiljive! Smatrali so me za svojca, ki išče v sinagogi dušne utehe, a mu manjka za molitev potrebna „meštrija.“

Sem odmigaval z roko, da ne bom molil z njimi, pa ni nič pomagalo; Zid mi je hotel vsiliti molilno orodje.

Če že imam veliko na vesti, krščanstvo pa še le nisem zatajil nikdar! To židovsko nasilstvo mi je presedalo, skozi duri nisem mogel, ker jih je stražil zaklenjene vrtar. Pomagal sem si iz kristjanotajst-

višjega armadnega poveljstva, ki ga je dobil v vojski že leta 1914. Bil je tudi petkrat odlikovan in sicer s srebrno kolajno I. in II. razreda, potem dve bronasti medalji in zaslužni križec s krono. Rajni je bil mirnega, kremenitega značaja in vnet za znanost. Po lastni vidnosti in marljivosti v učenju je dosegel tik pred vojsko izpričevalo 6. gimnazijskega razreda in tudi izpričevalo za stenografijo. Govoril je razen slovenskega in nemškega še tudi italijanski in francoski jezik.

Zalostno vest so pisali tovariši Vertičevi materi pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža, da je njih edini sin dal življenje za domovino. Padel je na Sveti Gori pri Gorici dne 6. majnika. Alojz Vertič je bil v najlepšem evetu svojega življenja, v 22. letu. Bojeval se je nad dve leti. Prvič je bil ranjen v Galiciji, drugič je bil ranjen na italijanski fronti. Ko je ozdravel, je šel zopet nad Italijana in tukaj mu sovražna granata ugasnila luč življenja. Bil je pridren fant doma in zvest sobojevnik na bojnem polju. Bog mu daj sveti raj!

Oče Borovičjek pri Sv. Florijanu blizu Rogateca je dobil brzozav iz jubilejne bolnišnice na Dunaju, da je tam umrl sin-vojak Anton Plavčak (p. d. Borovičjekov).

V sree nas je zabolelo prežalostno poročilo vojne kurata, s katerim je obvestil Krevlovo družino v Trbovljah. Padel je zadel od mine na italijanskem bojišču dne 5. junija sin Blaž. Boril se je nepretrgoma že tretje leto na raznih bojiščih. Vest o njegovi smrti nas je zadelala tem huje, ker je Blaž že tretja smrtna žrtev iz Krevlove hiše. Krevlova mamica so namreč vseh svojih sedem sinov vzgojili za cesarja. Najprvo smo izgubili Petreka, kateri je še aktivno služboval. Doma je bil navdušen Orel in tudi na odru smo ga večkrat videli. Že od prvih bojev v Galiciji ni o njem nobenega poročila več; skoraj gotovo je gališka zemlja popila njegovo kri. Smrt za cesarja je Vsemogočni odločil tudi drugemu sinu Janezu. Bil je od začetka v vojni kot topničar, odlikovan je bil z malo srebrno kot desetnik. Leto preje je prevzel doma lepo posestvo. Lansko leto meseca novembra smo dobili poročilo, da ga ne bo več nazaj. Najmlajši sin Tine se je tudi udeležil naše ofenzive lansko leto v Tirolah, pomagal je poditi polentarje, pri tem pa je dobil kroglo vkoleno in je sedaj edini doma. Trije se nahajajo še sedaj zdravi: najstarejši Jožef je nadporočnik, odlikovan že leta 1915. Naj bo še omenjeno, da je umrl lansko leto doma tudi oče teh vrlih fantov. Hudopreizkušena mati je sestra mil. g. arhidijakona konjiškega. Bog daj našemu narodu obilo takih mater!

Vsem padlim slovenskim žrtvam za domovino naj sveti večna luč!

Kmetske zahteve.

Vranski okrajni zastop je poslal na c. kr. prehranjevalni urad sledečo vlogo:

„C. kr. prehranjevalni urad

Dunaj.

Prišel je čas košnje, bliža se čas prve žetve. Kmet, delavec, meščan in vojak čakajo že težko na pridelke. Zito je že zaseženo, ko se loči od zemlje. Z naredbami se priganja kmet k mlučvi brž po žetvi, da bi se odvišno žito dalo takoj erarju. Kmet strahoma gleda v bodočnost, ker se boji:

zadnjič moje ponižane ude na poti od Dukle do mesteca Felzövizköz na Madžarskem.

Nekega jutra pred odhodom me pride klicat moj konjar, naj bi šel pogledat svojega konja, ki se je menda čez noč nanovo prerodil, ker pobrcava ležeč na hrbtu z vsemi štirimi v zrak.

Krog kljuseta je bilo zbrano lepo število gledalcev, katerih mnenja so se cepila na dve strani: Eni so se dušili, da brca konj v zadnjih sunkih na tem grešnem svetu; drugi, da je na starost v revmatizmu ponorel in se sedaj v preobračanju z breanjem premlaja.

Na razpotju smrti in konjskega preroda se nisem mudili dolgo, ker nam je pokazala žival sama pravo, za me bridko pot — konjske smrti. Kljuse je pomolelo jezik na dolgo iz čeljusti, bele pene so mu privrele iz gobca, prekucnilo se je še na pravo plat, brenilo z zadnjimi nogami ter vzdihnilo izmučeno in hropeče, zadnjič v svojem revmatičnem življenju.

Gledalci so se smejali, ko je konj zadnjič in za vedno zinil na široko; mene pa je zabolela ta v smrtinem boju otrpla odprtina konjskih čeljusti na dnu srca, ker sem zdrknil tako kar z enim omahom iz visoke lestve ponosa ter se ustavil v ponižnosti cestnega prahu. Pa vam povem, da se nisem ril tudi po konjski smrti ne kot črv po madžarskem prahu, ampak sem se posilil na voz našega trenja in se vozil do že omenjenega mesteca Felzövizköz. To mestece je majhno, radi prevladujočega židovstva še precej ličen kraj. Ležeče v Karpatih, je kar posejano s ličnimi vilami, ki so po večini vse last bogatih Abrahamovcev. Seve od mesteca danes ni več kamena na kamenu, ker je bilo prav do tal porušeno od naše artilerije v časih preloma ruske fronte pri Gorici. Ko smo bivali mi tamkaj po umiku iz tretje bitke, je bilo natlačeno polno židovskih beguncev iz Galicije. Mutili smo se v njem nad 8 dni.

(Dalje prihodnjič.)

1. Da se mu premalo živeža pusti za naporno delo, kajti kmet nima osemurnega delavnika, ampak dela po 16 ur in še več in še ob nedeljah naj bi delal.

2. Kmet se boji cenitve pridelka na njivi, ker iz skušnje ve, kako zgrešene so gostokrat take cenitve.

3. Kmet se boji, da bodo za njegove pridelke dobičke vlekli za mali trud drugi, ker so najvišje cene za kmetijske pridelke pri kmetu prenizke z ozirom na stroške in z ozirom na cene blaga, kojega mora kmet kupovati.

Prosi se torej v smislu obene in ne samo le kmetijske koristi, naj se pusti kmetu prostost pri mladevi in naj se ne odvzame žito takoj po mladevi.

Seno, krompir, zlasti koruza, naj ostane še v kmetijski shrambi in se naj vzame sproti za potrebo, da se ne bo toliko blaga pokvarilo v zalogah.

Pridelkom se naj določi primerna cena, da ne bo kmet oškodovan in pri tem še proglašen za oduhuha in od meščana osovražen. Kmet vendar ni navijalec cen in on ni kriv, da pride njegov pridelek tako drag v roke konsumenta (kupovalcev).

Če bo kmet propadel, potem bo slaba za vse stanove.

Dobro bi bilo, da bi se tudi drugi akrajni zastopi oglasili v tem smislu ter se potegnili za našega kmeta.

Razne politične vesti.

Avstrijski državni zbor je imel v torek, dne 26. junija, sejo, v kateri se je predstavilo novo ministristvo. Ministrski predsednik dr. vitez Seidler je podal izjavo nove vlade, ki je bila prav kratka in v kateri se je povdarjalo, da je sedanja vlada le začasna. Vitez Seidler je prosil zbornico, naj reši v prihodnjih dneh mali delovni načrt državne zbornice. Obenem je obljubil, da se bo nova vlada resno pečala z vprašanjem preskrbe z živili in s premogom. Ko bo vlada rešila svojo nalogo, bo napravila prostor novi, in sicer stalni vladi, kateri bo tudi pripravljala pot. Vodja finančnega ministristva Wimmer je poročal o finančnih načrtih začasne vlade. Davek na vojne dobičke se bo uredil tako, da bo res zadel tiste, ki so si v vojnem času nakopili velike dobičke. Dosedanji davek na vojne dobičke se bo zvišal za 15% in se bo naložil vsem, ki so imeli v vojnem času večje dohodke. Vse eno je, kakšen je bil vir takih dohodkov. Ta davek bo torej zadel tudi tiste osebe, ki so z draginjskimi dokladami ali z večjim delom več zaslužile kot v dobi pred vojsko. O začasnem proračunu je poročal poslanec dr. Steinwender. Razprave so se udeležili zastopniki vseh državnoborskih strank. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril načelnik dr. Korošec, ki je izjavil, da bodo Jugoslovani z ozirom na spremenjeni politični položaj glasovali za državne potrebe, da more sedanja vlada svojo nalogo hitreje izvršiti. To storimo posebno radi tega, ker upamo, da bo tudi država izpolnila dolžnost ter da pripravljamo vlado, ki bo preosnovite Avstrije sprejela v svoj program. Upanje na bodočnost nam narekuje, da glasujemo za proračun. Rane, ki so jih dobili Jugoslovani v tej vojski, so težke in globoke. Čez jugoslovansko ozemlje teče morje solz in krvi. V tem za Jugoslovane tako težkem času hočejo njegovi zastopniki pokazati ljudstvu, da do zadnjega hipa niso izgubili upanja, da se izboljšajo naše razmere, upanja, da se Jugoslovani bližamo uri svobode in samoodločitve ter da se s krepkimi koraki približujemo svobodni, združeni domovini. Vlada mora pripravljati tudi tla za ljudski mir v notranjosti države, zakaj to je podlaga za splošni ljudski mir. Zdi se, da že prihajajo prvi glasniki za svetovni mir v deželo. Zatrdo upamo, da vlada ne bo delala ovir želji mučenih narodov. Svoje upe stavimo posebno v pravico ljubečnosti našega vladarja in v njegovo prizadevanje za mir. Iz teh razlogov bodo Jugoslovani glasovali za državne potrebe. Krščanski socialci Parrer je obsojal način rekviriranja kmetijskih pridelkov. Večkrat se vzame malim posestnikom edino in najdragocnejše blago, kar ga imajo. Govornik je obsojal razne „centrale“ in jih je imenoval „židovska društva“. Te centrale delujejo samo za svoj lastni dobiček in ne za ljudski blagor. Slabo gospodarstvo teh central odvrča ljudstvo od domoljubnega mišljenja. Zavračal je očitke, kakor da kmetstvo ljudstvo odira in draži. Kmetstvo ljudstvo je v sedanji vojski doprineslo največje žrtve za domovino. Stajerski krščansko-socialni poslanec Huber pa je imenoval razne centrale „centrale oduhušstva“. Ko je govorilo še več drugih govornikov, se je glasovalo. Začasni proračun je bil v drugem čitanju sprejet z 292 proti 150 glasovom. Proti so glasovali socialni demokratje, Čehi in Ukrajinci. Včeraj, v sredo, se je vršilo tretje čitanje začasnega proračuna in razprava o podaljšanju poslanskih mandatov.

Nemškoliberalni poslanci že zopet kažejo svoje protikatoliške rogove. Dunajski poslanci Ofner, Hock, Kuranda, Friedmann, Zenker in drugi so vložili v državni zbornici predlog o zakonskem pravu, o vodstvu krstnih, poročnih in mrtvaških knjig. Nemški liberalci zahtevajo, naj se sklepanje in ločitev zakona preuredi po novodobnih in svobodomiselnih načelih in naj se sv. Cerkvi odvza-

me oblast nad zakonom, ki je zakrament katoliške Cerkve. Tako bi ti ljudje zopet radi pričeli z bojem proti katoliški Cerkvi. Katoličani se ne brigamo, kako sklepajo judje, protestanti ali brezverci svoje zakone. Kaj jih potem briga zakon katoličanov! Kršč. socialci si bodo morali dobro pogledati poslance, s katerimi bi naj kot tovariši sedeli v nemškem bloku.

Na Hrvaškem je treba novega bana. Vse hrvatske stranke so nezadovoljne z ogrsko vlado in zlasti, ker je grof Eszterhazy izbral Ogra grofa Zičija za hrvatskega ministra in ne kakega hrvatskega rojaka. Banske čast je vlada ponudila nekaterim uglednim hrvatskim politikom, ki pa je niso hoteli sprejeti. Novejša poročila iz Budimpešte pravijo, da so se pogajanja med ogrsko vlado in hrvatskimi političnimi strankami tako končala, da bo menda za bana imenovan 50letni poslanec Anton pl. Mihalovič, za hrvatskega ministra pa načelnik deželnega oblasnika v Bosni dr. Karel Unkelhäuser. Oba sta že pozvana na Dunaj k cesarju. Nova hrvatska vlada bo imela nalogo, da izvede za hrvatski sabor volilno preosnovo.

Novo ogrsko ministristvo najbrž ne bo imelo postlane svoje poti z rožicami. Za se nimajo večine ker grof Tisza trdno drži svojo večino za sebe. Železni mož se bo skušal maščevati, da je moral kot minister iti v penzijo. Vlada bi rada spravila pod streho šestmesečni začasni proračun in volilno preosnovo kakor jo želi cesar. Tiszova večina pa hoče vladi dovoliti samo štirimesečni začasni proračun, o nameravanem razširjanju volilne pravice pa noče nič slišati, ker bi potem odklenalo politični moči madžarskih grofov in bi prišli v državni zbor poleg večjega števila ljudskih zastopnikov tudi močnejše zastopani Slovani in drugi ogrski narodi. Vlada grozi, da bo v slučaju, če večina ne sprejme volilne spremembe, zbornico razpustila in razpisala nove volitve, ki bi bile meseca oktobra ali novembra.

Avstrija je odkritosrčna prijateljica Poljske. List „Gazetta Wicczorna“ je dobil od dunajske veleugledne osebe o vojnih ciljih Avstrije sledeče podatke: Odkar je Poljska osvobodena ruskega jarma, je ostala Avstrija zvesta svojim načelom, in je odklonila vse misli in načrte glede priklonitve Poljske k naši državi. Pri nas ni toliko prijateljev priklonitev kot v nemških vladnih krogih. Mi smo naravni in gospodarski prijatelji samostojne Poljske in sigurnost poljske države je v interesu Avstrije.

Kakor znano, so bili v Nemčiji živeči Poljaki v narodnem oziru popolnoma brezpravni. V šolah se je učilo vse v nemškem jeziku, še celo veronauk v najnižjih razredih ljudskih šol. Sedaj je pa po poročilih iz Berolina izdalo naučno ministristvo naredbo, ki določa, da se bo odslej naprej vršil pouk iz veronauka v poljskem jeziku in sicer v vseh tistih krajih, v katerih prebivajo Poljaki. Nekaj je že. Drugo bo pa že menda sledilo.

Italijansko bojišče.

Na južnotirolskem bojišču se v odseku pri Suganski dolini neprestano vršijo vroči boji za posebne obmejne postojanke. Kakor je iz naslednjih poročil razvidno, so se v teh bojih zopet posebno proslavili naši slovenski junaki. Dne 25. junija so odleteli cesarskih strelcev južno od Suganske doline odvzeli Italijanom dele postojank, ki so v zadnjih bojih ostali v sovražnih rokah. Na tem prostoru so naši zadnje dni vjeli 1800 mož, med temi 44 laških častnikov. Na Koroškem so se pri prelazu Plöcken vršili živahni boji min. Na primorski fronti nič posebnega.

Slovensko junaštvo na tirolski fronti.

Dan 19. junija je bil za slovenske vojake, ki stojijo na laški visoki planoti „Sedem občin“, dan izredne slave. Glavni prostor najhujših bojev je bil obmejni greben blizu Suganske doline in sicer na gori Kampigoletti. Laški general Mambretti je že pred dnevi povzročil izkrvavenje cele vrste laških najboljših polkov, predvsem bataljonov Vestone, Basano in Mercantur. Brigada Piačenza sama je izgubila dne 15. junija 3000 mož pred Kampigoletti. Sedaj juriša neki alpski bataljon, ne prode in mora nazaj v našem infanterijskem ognju. Tu pride v svojo nesrečo v jurišajoča bataljona Mercantur in Basano, ki streljata na alpince, nahajajo se torej v križnem ognju in končno udarijo vsi trije bataljoni in še lastna italijanska artilerija. Od tu dalje ni več nobenega napačnega napadanja in bataljon za bataljonom juriša proti Kampigoletti. Premoči postaja silna. Na Kampigoletti stoji lovski bataljon Stajercev in Slovencev železnega zbora. Ti možje so na dosedaj nerazvozljan način prestali na svojih mali skalni kopi 24urni bobneči ogenj, prenesli vse zamenjave in nove napade svežih jurišajočih čet, ko so streljali hladnokrvno in niti potem niso odložili svojega orožja, ko so bili naskakovani od šestkratne premoči spredaj, za hrbtom in od strani, torej ko so bili skoro popolnoma obkoljeni. Niso se držali samo, da je bila črta vzpostavljena, marveč so pomagali s svojim vztrajanjem vzpostaviti jo. Sodilo se je, da so že vsi izgubljeni, ali s svojo brezprimerno žilavostjo, ki je bila v resnici boj levov, so napravili mogo-

če to, kar se zdi nemogoče in vrhu vsega tega so bili to eni in isti, pred katerimi so krvaveli Mambrettijevi bataljoni že prve dni. Mi stojimo trdno na visini 2089, to je Kampigoletti in istotako trdno vzdolgo višine 2081. Za sedaj je pač obmejna gora Cima Dieci (južno od mesta Borgo) za generala Mambrettija še presneto daleč.

Slovenski junaki v tirolskih gorah

S tirolskega bojišča poročila F. Svenšek iz Sedlaška pri Ptuj dne 19. junija to-le:

Ker so Lahi dne 10. t. m. v višinah „Sedem občin“ od mesta Asiaga pa do Arsiera brez uspeha napadali naše postojanke, so včeraj (dne 18. junija) že zopet z vso silo jurišali na naše čete. Grozoviti topovski ogenj se je začel ob 8. uri zjutraj in trajal ves dan brez najmanjšega odmora. Sele v večernem mraku si je upala sovražna pehota napasti naše razsute jarke. Ljuti boj se je razvnel, mož proti možu je zastavljal svoje moči in se z največjo hrabrostjo bojeval za blagor domovine. Poldrugo uro je vsak posameznik vstrajal v najhujših trenutkih in končno se nam je posrečilo pokositi sovražne jastrebe, preostali pa so pri godbi našega vrlega topništva izgubili v svoje brloge. Čeravno Lahi niso dosegli prav ničesar, vendar so se boji z vso silo nadaljevali še tudi drug dan. Tudi v teh bojih so pokazali Slovenci svoj pogum in hrabrost. Bodimo torej ponosni na svoj slavepolni slovenski narod, katerega sinovi so najtrdnější steber Avstrije in drage nam rodne domače grude.

Slovenski Stajerci in Korošci ob Soči.

Od vseh strani dobite poročila, samo od našega gorskega polka s planinkami pod vratom in perjem za kapo nikoli nič ne pride. Res je, da so večinoma samo Korošci pri polku, pa vendar nas slov. Stajercev tudi ne manjka, posebno iz slovenjgraškega okraja jih je mnogo. Pri deseti soški ofenzivi se smo tudi mi junaško postavili. V našem odseku ni polentar nikjer prišel naprej. Zato je bil naš polk od presvitlega cesarja posebej pohvaljen.

Se nekaj moram poročati: Skozi 30 mesecev te vojske nismo nikoli slišali slovenske pridige, čeravno je pri polku skoraj polovica Slovencev. Prejšnji naš gospod kurat ni umel nič slovenskega. V začetku aprila pa je prišel k nam kot vojni kurat č. g. Peter Jurak in od takrat imamo vedno tudi slovenske pridige zraven nemških. Ta gospod si je znal takoj pridobiti zaupanje in spoštovanje pri moštvu in pri častnikih. Radi njegove ljubeznjivosti, požrtvovalnosti in vesele narave ga ima vse rado. Za časa 10. laške ofenzive smo ga videli vedno na obvezovališču veselega in prijaznega do vsakega. Smehljivočega obraza je hodil okoli tudi v bobnečem ognju. Zato je tudi v zadnjem času dobil duhovniški zaslužni križec na belo-rdečem traku in Karlov križec; od poprej že ima častni križec II. vrste od Rdečega križa in pa pohvalno priznanje.

Rusko bojišče.

Vzhodno od Lvova in sicer na črti Brzezani-Zborov-Tarnopol, traja že skoro teden dni precej močen artilerijski ogenj, ki se je razvnel nekatere dni do velike ljutosti. Infanterijski napadi niso sledili. Tudi v Voliniji in v Bukovini (pri Kirlibabi) je bilo artilerijsko delovanje prav živahno; prišlo je tudi do spopadov patrolj. Ruska vlada in vojaško-delavski svet, ki nadzoruje delovanje začasne vlade, sta mnenja, da bi bila primerna ofenziva ruske armade. Ali pa bo pri sedanjih razmerah to mogoče, je veliko vprašanje.

Nered in nemiri v Petrogradu.

V Petrogradu je začasna ruska vlada in vojaško-delavski odbor sklenil, naj ruska armada prične zopet z ofenzivo. Vsled tega sklepa so nastali v Petrogradu in drugih ruskih mestih veliki nemiri. Na izredno številno obiskani skupščini vojakov-pristašev miru je bila dne 21. junija sprejeta resolucija, ki pozivlja k manifestaciji proti vladi na dan 23. junija. Dan pozneje so bili po hišah nabiti sledeči lepaki: „Kapitalisti, ki žele nadaljevanje vojne, povečajo draginjo in bedo ter silijo k protirevoluciji. Začasna vlada očito podpira moč pristašev vojske in meščanov. Naše potrpljenje je pri kraju. Naznaniti moramo svoje želje in zahteve. Zato pozivljamo vojake in delavce, naj pridejo na ulice s klici: Doli z dumi! Doli z meščanskimi ministri! Doli z neredom! Doli z vojno! Dajte nam kruha! Mi hočemo mir in prostost!“

Na drugih bojiščih.

Na rumunski fronti ni pomembnejših bojev. Edino letalci mečejo na obeh straneh vžigalne bombe na dozorelo žito. Vojaštvo na naši kakor na ruski strani hiti spravljati požeto žito v shrambe, da ga obvaruje pred vžigalnimi bombami. Sicer pa je na Rumunskem obsejanega letos le malo žitnega polja in še tistemu žitu, ki je vsejano, je suša zelo škodovala.